

Mødet den 10. Juli 1913.

(For lukkede Døre).

Fraværende: Marthin Hansen, Jakob Jensen, Lehmann, Magnus Nielsen og P. Petersen.

1. (J. Nr. 190—1913). Andragende fra **Diakonisserne Søster Stine og Søster Susanne** om at komme ind under Kommunens Pensionsvæsen.

Formanden meddelte, at Budgetudvalget ikke kunde tilraade at efterkomme Andragendet, men at det derimod, da Søstrene i 23 Aar uafbrudt havde været i Kommunehospitalets Tjeneste, kunde indstille, at der blev tilstaaet dem hver en aarlig Understøttelse af Kommunens Kasse paa 300 Kr. fra deres Fratrædelse at regne og saalænge de lever, dog at Understøttelsen udbetales til dem personlig.

Mikael Johansen spurgte, om Søstrene vilde være tilfreds med at faa den foreslaaede Understøttelse.

Mousten troede ikke, at Søstrene i det hele taget havde ventet at faa noget.

N. Joh. Laursen ansaa det for rigtigst at bevilge de to Søstre en Understøttelse og troede ogsaa, at Kommunen kunde være tjent dermed, da den i Søstrene havde haft en billig Arbejds-

kraft, dog kunde Taleren tænke sig Understøttelsen lidt højere f. Eks. 400 Kr. Taleren vilde gerne have at vide, om Bevillingen af Understøttelsen skulde betyde, at de to Søstre forlod Hospitalet, og om de for at nyde Understøttelsen skulde være forhindrede i at tage et eller andet lettere Arbejde op. Var dette Tilfældet, vilde Taleren fraraade det, da han syntes, at de to Søstre havde gjort sig saa fortjente til en Understøttelse af Kommunen, at man ikke skulde forhindre dem i at paatage sig et Arbejde, der svarede til deres Kræfter.

F o r m a n d e n bemærkede, at Meningen var at give dem Understøttelsen, naar de fratraadte deres Tjeneste i Diakonissestiftelsen

H a r a l d J e n s e n skulde intet udsætte paa Søstrenes Gerning, tværtimod, men var bange for, at Sagen kunde medføre uheldige Konsekvenser. I Virkeligheden havde Kommunen intet at gøre med Søstrene, som blev ledet og fik deres Løn fra Diakonissestiftelsen. Med denne og ikke med Søstrene selv havde Kommunen i sin Tid forhandlet, saa indlod man sig nu paa at give Diakonisser, der havde været her i 20—25 Aar, en aarlig Understøttelse, vilde der følge mange Understøttelser efter, hvis man ikke nu ordnede Sagen saaledes, at der ingen Regel blev slaaet fast, men at man tog hvert enkelt Tilfælde op til Behandling, eftersom der indgik Andragender fra de vedkommende. Taleren havde intet imod, at de to Søstre fik den foreslaaede Understøttelse, naar der blot ikke derved blev fastslaaet en Regel, saaledes som Kommunebogholderen i sin Erklæring syntes at ville gøre.

F o r m a n d e n hævdede, at man netop i dette Tilfælde fulgte den af Hr. Harald Jensen

ømtalte Fremgangsmaade, saaledes at der ingen Regel blev fastslaaet.

M o u s t e n oplyste, at Hospitalet de sidste Par Aar kun havde antaget Sygeplejersker, men ingen Diakonisser, samt at Sygehusudvalget og Lægerne helst antog ene Sygeplejersker. Efter Talerens Mening kunde de to Søstre ikke faa Understøttelsen, hvis de flyttede til andre Sygehuse og gjorde samme Tjeneste som her, men at de ellers nok skulde have Lov til at paatage sig andet Arbejde, selv om dette hørte ind under Diakonissestiftelsens Omraade.

N. J o h. L a u r s e n vilde ligesom Hr. Moustén anse det for heldigst, at Søstrene skulde have Understøttelsen, naar de fratraadte Tjenesten ved Kommnehospitalet, selv om de vedblivende kom til at staa under Diakonissestiftelsen. Kommunen havde taget mod deres Arbejde for en lav Løn, saa det vilde være meget betimeligt at give dem en Anerkendelse. At de skulde paatage sig en Tjeneste under Diakonissestiftelsen med fuldt Arbejde og fuld Løn, ansaa Taleren for umuligt.

S i m o n s e n udtalte, at hele Budgetudvalget var enigt om, at man burde vise de to Søstre den foreslaaede Anerkendelse for deres lange Tjeneste. Naar Spørgsmaalet om Forstaaelsen af Sagen nu rejstes, kunde Taleren ikke sige, at han var ganske tilfreds med den Fortolkning, som Hr. N. Joh. Laursen vilde gøre gældende. Der var intet at sige til, om de to Søstre optog en Gerning, der passede for dem, og som ikke oversteg deres Kræfter, men det var ikke Meningen at give dem de 300 Kr., hvis de overtog en Gerning under Diakonissestiftelsen paa samme Maade som her. Forholdet var, at Diakonissestiftelsen fik 300 Kr. aarlig af Kommunen for hver af

Søstrene, men kun gav dem selv 200 Kr. Der-
som Søstrene nu traadte i anden Tjeneste, saa-
ledes at Diakonissestiftelsen opkrævede noget som
helst Vederlag derfor, burde de ikke have Under-
støttelsen. Skulde de derimod selv oppebære
Vederlaget, havde Taleren intet imod, at de fik
Understøttelsen.

H a r a l d J e n s e n var bange for, at man i
denne Sag var ved at komme noget ind paa det
Spørgsmaal om Søstrenes Pensionering, som man
for en Tid siden havde afvist.

N. J o h. L a u r s e n troede, at man i Virke-
ligheden var ret enige om Sagens Realitet. Dia-
konissestiftelsen havde ganske vist ikke Pligt til
at forsørge Søstrene i deres Alderdom, men det
var dog Skik, at den gjorde det. Det kunde
derfor tænkes, at Stiftelsen havde et eller andet
lettere Arbejde, den ønskede at sætte de to Søstre
til, og dette burde ikke forhindre dem i at faa
Understøttelsen.

F o r m a n d e n saa ikke anden Vej end at
holde sig til Indstillingens Ordlyd, om at de
skulde have Understøttelsen ved deres Fratræden.
Søstrene maatte saa til den Tid nærmere redegøre
for, hvad der mentes dermed.

M o u s t e n oplyste, at Kommunen betalte
Diakonissestiftelsen 400 Kr. for hver Søster, og
at den selv vistnok beholdt de 300 Kr. Det var
rigtigt, at Stiftelsen ingen Forpligtelse havde til
at sørge for Søstrene i deres Alderdom, men da
de ikke kunde leve af 300 Kr., maatte den dog
noget tage sig af den.

Indstillingen vedtoges.

2. (J. Nr. 154—1913). **Andragende fra Bygnings-
og Brandinspektør Springborg om Afsked med
Pension fra 1. Oktober d. A. at regne.**

Formanden oplyste, at Brandkommissionens Flertal i sin Erklæring udtalte, at det beklagede den af Brandinspektøren tagne Beslutning, som det dog under Hensyn til hans Alder ikke kunde modsætte sig, og at Kommissionens Mindretal blot anbefalede, at Ansøgningen blev bevilget. Bygningskommissionen anbefalede ligeledes, at Ansøgningen blev bevilget. Fra Kommunebogholderen forelaa der Meddelelse om, at Pensionen vilde blive 2533 Kr. 33 Øre, og Budgetudvalget havde intet at erindre mod Afskedigelsen fra 1. Oktober at regne. Taleren vilde imidlertid henstille til Byraadet, samtidig med at det bevilgede Andragendet, at rette en Tak til Springborg for hans Arbejde i Kommunens Tjeneste. Springborg havde været en omstridt Mand, men der var ingen Tvivl om, at han ogsaa havde været en meget pligtopfyldende Mand.

Simonsen kunde anbefale, at Afskeden blev bevilget, men kunde ikke forstaa, at Formanden vilde foreslaa, at der samtidig skulde rettes en Tak til Springborg, eftersom Taleren udtrykkelig i Budgetudvalget havde fremhævet, at han ikke vilde være med dertil, og det næppe var tænkeligt, at det vilde være Springborg en Tilfredsstillelse at faa Tak fra en Del af Byraadets Medlemmer, men ikke fra dem alle. Efter det Indblik, Taleren havde faaet i de af Springborg ledede Administrationsgrene, kunde han ikke være med til at takke Springborg for god Tjeneste. Skulde der gives nogen Tak, vilde Taleren forlange Afstemning over, hvilken Form den skulde have.

Formanden erindrede om, at Springborgs Virksomhed strakte sig over en lang Aarrække, og udtalte, at det vilde være uretfærdigt at dømme ham

efter de sidste Aars Oplevelser. Nogen upartisk Dom vilde det i saa Fald næppe blive. Man plejede at overlade til Formanden at afgøre, hvilken Form en saadan Tak skulde have.

M i k a e l J o h a n s e n kunde give Formandens Forslag sin Tilslutning, idet han vilde finde det ganske urimeligt, hvis der ikke skulde siges en Tak for 36 Aars Tjeneste. Det forbavtede Taleren, at Hr. Simonsen vilde blive ved med at forfølge Springborg, som i Forvejen havde lidt nok, ikke mindst ved at være blevet tilsidesat med Hensyn til Løn. Springborg havde altid til det yderste gjort sin Pligt, og den foretagne Undersøgelse havde da ogsaa tilfulde godtgjort, at der ingen Pligtforsømmelse forelaa. At der var sket Smaafejl, var muligt, men det skete i alle Administrationer. Springborg var anset og blev set op til af alle, som havde med ham at gøre, saa det var Taleren uforstaaeligt, at man ikke engang nu ved hans Afskedigelse kunde blive fri for Angreb paa ham.

S i m o n s e n vilde til Formandens Udtalelse om, at der ikke blev fældet nogen upartisk Dom over Springborg, sige, at det var de Medlemmer, der ønskede at takke Springborg, som ikke var upartiske. Da Afskedsansøgningen forelaa, skulde Taleren ikke fremføre noget, der kunde forkleine Springborg, men kun bemærke, at der for Tiden verserede en Sag for Retten, som antagelig vilde godtgøre, om der i den af Springborg ledede Administration havde været noget, der ikke var, som det burde være. Denne Sag, som var rejst af Springborg mod »Demokraten«, omfattede kun 3 af alle de mange Anklagepunkter, der var blevet rejst mod Springborg, saa det maatte vel antages, at Hovedparten af disse var korrekte.

N. J o h. L a u r s e n vilde understrege Formandens Ord om, at det var de mange Aars Tjeneste, der var Tale om. Det kunde ikke nægtes, at Springborg havde gjort et godt Arbejde i det lange Løb og haft en Del Fortjeneste af Byens Nybygninger i den lange Aarrække, han havde været Bygningsinspektør. Derfor vilde Taleren stemme for at yde ham en Tak.

M i k a e l J o h a n s e n havde i Brandkommissionen mange Gange hørt Hr. Simonsens Meningsfæller fremhæve Springborgs Dygtighed.

H a r a l d J e n s e n fandt det underligt, at Formanden vilde foreslaa at yde en Tak, som han maatte vide, at Socialdemokraterne ikke vilde gaa med til. Det var forstaaeligt nok, at den yderste Side i Højre vilde sige Springborg Tak, da han havde været Højre en god Mand, men Socialdemokraterne havde han været en bitter og uforsonlig Fjende, saa man maatte kunne forstaa, at Socialdemokraterne ikke kunde gaa med til nogen Tak. Maaske havde Springborg i sin Tid under de mindre Forhold været en dygtig Embedsmand, men det kunde næppe nægtes, at hans Evner i den senere Tid havde glippet noget. De Herrer kunde imidlertid vedtage Takken, men Taleren vilde hverken stemme for eller imod.

C h r i s t e n s e n vilde have anset det for heldigt, om Forslaget om at yde Springborg en Tak ikke var kommet frem. Det var at forudse, at Forslaget vilde møde Modstand, og Taleren kunde da heller ikke stemme for det, dels af de af andre Medlemmer alt fremførte Grunde, og dels fordi man havde mange veltjente Folk, der ikke fik ydet nogen Tak, naar de trak sig tilbage. Iøvrigt kunde Taleren ikke indse, at Takken, saaledes som Sagen havde formet sig, vilde blive nogen

særlig Glæde for Springborg, da denne jo altid havde været sikker paa de Herrers Bevaagenhed, som nu vilde sige ham Tak.

Møller fandt det kedeligt, at Byraadet ikke kunde enes om at sige Tak til en Mand, der havde tjent Kommunen i 36 Aar, og beklagede meget, at Sagen var blevet gjort politisk ved Hr. Harald Jensens Udtalelse om, at man paa Forhaand kunde vide, at Socialdemokraterne ikke vilde være med; thi dette vilde jo i Virkeligheden sige, at en Mand ikke kunde vente Tak, hvor dygtig han end var, hvis han ikke var Socialdemokrat. Det var denne Sag ganske uvedkommende, enten Springborg hørte til Højre eller ej. Det var ganske utvivlsomt, at man fra alle Sider anerkendte Springborg for en ualmindelig dygtig Brandinspektør, saa det var særdeles paa sin Plads at sige ham Tak, nu da han forlod Tjenesten, tilmed da man ikke havde forkælet ham med Hensyn til Løn.

P. Jensen syntes, at Socialdemokraterne, selv om de angreb Springborg, fordi de ikke syntes om ham, dog maatte kunne gaa med til at sige ham Tak for den lange Tid, han havde været i Kommunens Tjeneste. Taleren kunde ikke indse, hvorfor Manden skulde forlade sin Virksomhed med bitre Minder, naar det ikke var nødvendigt.

Mikael Johansen bemærkede, at det tidligere var blevet nægtet, at det var af politiske Grunde, man havde været imod, at Springborg fik Lønforhøjelse; men i Dag havde Hr. Harald Jensen erkendt, at det havde været politisk Forfølgelse. Da man ikke kunde enes om Formandens Forslag, vilde Taleren anmode om at faa

Sagen udsat, saa skulde der foreligge et andet Forslag til næste Møde.

Simonsen hævdede, at hans Stilling udelukkende var dikteret af saglige Grunde, idet han havde fundet, at Springborg ikke havde været saa grundig og samvittighedsfuld, som han burde være. Det var antydet, at Springborg havde faaet for lille Løn, men Forholdet var dog vist, at han havde været en dyr Mand. Lønnen havde været meget god, saa der var ingen Grund til at sige Tak. Forøvrigt var det ikke ubekendt, at Springborg var blevet dømt af Højesteret for Pligtforsømmelse. Taleren havde i Byraadet været med til flere Gange at udtale en Tak til Højremænd for deres Tjeneste i Kommunen, og han vilde ogsaa have været med dertil overfor Springborg, hvis han havde ment, at denne fortjente det.

Harald Jensen udtalte, at Sagen vilde have været en anden, hvis det var Koutume, at Byraadet sagde Tak til sine Embedsmænd, men Taleren mindedes ikke, at dette hidtil var sket. I dette Tilfælde var det vist mest en Venskabs-tjeneste, som skulde gøres Springborg fra hans Venners Side. Saaledes som Sagerne havde formet sig de sidste Aar, var det naturligt, at Socialdemokraterne ikke vilde være med til nogen Tak. Taleren vilde afholde sig fra at stemme.

P. Jensen syntes, man skulde enes om at sige Tak. Sagen var jo ikke saa overordentlig vigtig, og Springborg havde dog tjent Kommunen i 36 Aar. Taleren vilde bede Hr. Mikael Johansen tage sit Forslag om at udsætte Sagen tilbage.

Mikael Johansen vilde have fundet det mærkeligt, om Formanden ikke havde foreslaaet at sige Tak til en Mand, der havde tjent Kom-

munen i 36 Aar. Taleren vilde gerne vide, hvorfor Socialdemokraterne ikke afskedigede Springborg, da de truede dermed, og han beklagede, at Hr. Simonsens Tale ikke var blevet holdt for aabne Døre, for saa vilde man nok have faaet at se, hvor afholdt Springborg var. Da Hr. Harald Jensen havde udtalt, at han ikke vilde stemme imod, skulde Taleren intet have imod en Afstemning, og han skulde ogsaa frafalde sit Forslag om Udsættelse, hvis der ikke skulde falde andre skarpe Udtalelser.

Det vedtoges at bevilge Afskeden fra 1. Oktober d. A. at regne med en Tak til ham for hans lange Virksomhed i Kommunens Tjeneste.

3. (J. Nr. 232—1913). Indstilling fra Budgetudvalget angaaende et **Andragende fra Restauratør Olsen i »Vennelyst« om Fritagelse for Kommunens Andel af Forlystelsesskatten.**

Formanden oplyste, at Udvalget ansaa det for givet, at Staten ikke frafaldt sit Krav, og at Kommunen derfor heller ikke burde gøre det. Dersom Olsens Indtægt virkelig var saa lille, som det i Andragendet blev anført, mente Udvalget det heldigere at nedsætte Lejeafgiften noget, hvilket det da skulde henstille til Forskønnelsesudvalget at overveje.

Indstillingen vedtoges.

4. (J. Nr. 24³—1913). Andragende fra Kommiss Peder Jacobsen Knudsen om **Fuldmyndighedsbevilling.**

Formanden meddelte, at Udvalget for Andragender ifølge den gældende Praksis ikke kunde tilraade Byraadet at anbefale Andragendet, da Andrageren kun var fyldt 23 Aar.

Mousten foreslog at anbefale Andragendet, da der intet var at udsætte paa Manden.

Mikael Johansen bemærkede, at Udval-

get kun havde fulgt den sædvanlige Fremgangsmaade. Det vilde sikkert kun være til Skade for vedkommende og deres Slægt, hvis man satte Aldersbetingelsen ned, men ønskede man at gaa ned til 23 Aar, skulde Taleren dog ikke modsætte sig det.

Formanden mente, at det var ret doktrinært at anbefale, naar vedkommende var 24 Aar, men ikke anbefale, naar han var derunder. Man burde i hvert enkelt Tilfælde undersøge, om der var Grund til at anbefale.

Niels Jensen ansaa det for rettest at have en Regel at gaa efter. Taleren troede, man gjorde Andrageren den bedste Tjeneste ved ikke at anbefale Andragendet.

Mousten fandt det vel rigtigt, at man havde en Regel at gaa efter, men mente, at Grænsen burde sættes ved 23 og ikke ved 24 Aar.

Mikael Johansen spurgte, om Hr. Mousten turde garantere for, at Andrageren var et absolut hæderligt og stræbsomt Menneske.

Mousten havde bedømt Andrageren efter de foreliggende Anbefalinger, der alle var udmærkede.

Carl Laursen ansaa det for tidligt nok at blive etableret ved 25 Aars Alderen.

Andragendet kunde ikke anbefales.

5. (J. Nr. 183—1913). Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse angaaende et Andragende fra »Aarhus Teglværk« om Forlængelse af Tidsfristen for Teglværkets Nedlæggelse.

Formanden meddelte, at Ejerne ønskede Fristen for Teglværkets Nedlæggelse, der skulde ske med Udgangen af 1915, forlænget med 5 Aar, og at Udvalget indstillede, at Overenskomsten blev forlænget for et Tidsrum af 2 Aar.

Niels Jensen troede ikke, man vilde forrykke Byggeforholdene ved at udvide Overenskomsten til at gælde 2 Aar endnu.

Mikael Johansen skulde ikke modsætte sig Indstillingen, men vilde dog udtale sin Forbavelse over, at Udvalget var gaaet med til at forlænge Overenskomsten, da der havde været meget og berettiget Skriveri i Bladene, da Fristen forrige Gang blev forlænget.

Samuelson var ikke tilfreds med, at Teglværket skulde have Lov til at blive liggende til Udgangen af 1917.

Møller erindrede om, at man havde opnaaet store Fordele, da Overenskomsten blev forlænget til 1915, og at Teglværket beskæftigede 30 Mand til Stadighed. Udvalget troede ikke, der kunde ske noget ved at forlænge Fristen endnu 2 Aar.

Mikael Johansen ansaa det for givet, at Teglværket forsinkede Udvidelsen af den paa-gældende Bydel. Forlængelsen til 1915 var blevet vedtaget under stor Modstand baade i Byraadet og ude blandt Borgerne.

Møller kunde ikke se, at Forlængelsen i nogen Henseende kunde skade.

Mikael Johansen mente det uden for al Tvivl, at Teglværket var til stor Gene for den omliggende Bydel.

Indstillingen vedtoges.

6. (J. Nr. 20¹—1913). En Portion paa 80 Kr. aarlig af **Kancelliraad Nors og Hustrus Legat** bortgaves til Anna Marie Lauritzen.
7. (J. Nr. 20²—1913). 2 Portioner à 100 Kr. af **P. Villadsen og Hustrus Legat** bortgaves til Charlotte M. Møller og Anna Elisabeth Nisted.

8. (J. Nr. 20³—1913). En Portion paa 88 Kr. aarlig af **Jomfru Sofie Rings Legat** bortgaves til Sofie Pedersen.
9. (J. Nr. 20⁴—1913). En Portion paa 80 Kr. aarlig af **Søstrene Eline og Julie Bjergets Legat** bortgaves til Kirstine M. Rasmussen.
10. (J. Nr. 12⁸—1913). Indstilling om Tildeling af forskellige **Aldersdomsunderstøttelser**.

Indstillingen vedtoges.

11. (J. Nr. 15⁵—1913). Andragende fra Anna Stine Eriksson om dansk **Indfødsret**.

Kunde for Tiden ikke anbefales.

12. (J. Nr. 240—1913). Indstilling fra Sygehusudvalget om at ansætte Læge Plum som **Reservelæge ved Kommnehospitalets medicinske Afdeling** fra 1. Oktober d. A. at regne.

Indstillingen vedtoges.

13. (J. Nr. 241—1913). Indstilling fra Sygehusudvalget om **Forsikring af Kommnehospitalets Sygeautomobil**.

M o u s t e n forelagde Indstillingen, der gik ud paa at modtage et fra Jul. Petersen indgivet Tilbud om Forsikring af Automobilet mod en aarlig Præmie paa 360 Kr. minus 72 Kr. i Bonus, forsaavidt der i Aarets Løb ingen Skade indtraf.

M i k a e l J o h a n s e n spurgte, hvorfor Udvalget ikke havde henvendt sig til danske Selskaber.

M o u s t e n oplyste, at der var Tilbud fra 2 Selskaber, hvoraf det ene var dansk, og at begge Selskaber var kommet med deres Tilbud af sig selv.

Jul. Petersens Tilbud af 27. Marts akcepteredes.

14. (J. Nr. 242—1913). Indstilling fra Brolægningsudvalget om efter afholdt Licitation at overdrage **Leveringen af Smedejerns-Riste til Kloak-**

pumpestationen til Smedemester C. Bischoff for 2276 Kr.

Indstillingen vedtoges.

15. (J. Nr. 246—1913). Forespørgsel fra Brolægningsudvalget vedrørende den verserende **Proces mellem Kommunen og Jydsk Telefon-Aktieselskab**. (Se Forh. B. 1911—12. Side 147, 161 og 188).

S a m u e l s e n refererede Sagens Historie og meddelte, at der var kommet Meddelelse om, at Selskabet havde anmodet Byfogeden om at udvælge Murermester J. Chr. Jensen til Skønsmand i Stedet for Overbanemester Jensen, der var afgaaet ved Døden. I denne Anledning ønskede Udvalget efter nu at have fremstillet Sagen for det ny Byraad at spørge dette, om Sagen skulde fortsættes, hvilket Udvalget meget vilde anbefale.

Det vedtoges at fortsætte den ommeldte Rets-sag.

16. (J. Nr. 243—1913). Andragende fra Slagtehusinspektøren om **Rejsetilladelse** i 3 Uger.

Bevilgedes.

17. (J. Nr. 244—1913). Andragende fra Restauratør A. Sørensen, **Kvægtorvets Restauration**, om Afslag i Lejeafgiften.

C a r l L a u r s e n ønskede Sagen udsat.

S i m o n s e n indsaa ikke, hvad der vilde vindes ved at udsætte Sagen. Andragendet var vel stilet til Udvalget, men var i Virkeligheden rettet til Byraadet, og Anledningen til det var, at Udvalget ikke havde kunnet faa nogen Husleje fra Sørensen. Dette skyldtes efter Udvalgets Mening ikke Aarsager, der var begrundede i selve Næringsforholdene derude, men i at Sørensen de sidste Par Aar havde vist en saa stor Ligegyldighed, at man ikke vedblivende kunde bære over med ham. For et Par Aar siden, da **Kvægtorvet**

var lukket i ca. $\frac{1}{2}$ Aar paa Grund af Mund- og Klovsygen, fik Sørensen Udsættelse med Huslejens Betaling og fik desuden et halvt Aars Husleje eftergivet, men siden havde det ikke været muligt at faa Huslejen betalt i rette Tid efter Kontrakten, saaledes at Sørensen nu efter denne var 1 Aar bag efter og i Virkeligheden $\frac{1}{2}$ Aar bag efter. Udvalget havde gennem Inspektøren presset paa for at faa den resterende Leje, men Sørensen havde stadig holdt Inspektøren hen med Snak, og da nu denne nogle Dage efter 1. Juli havde forlangt Lejen betalt, havde Sørensen stillet sig ret ligeglad an, og det eneste Resultat, der var kommet ud af det, var det foreliggende Andragende om Nedsættelse af Huslejen, og om at denne fastsættes til en vis Procentdel af Omsætningen. Udvalget kunde imidlertid ikke anbefale, at der skete nogen Forandring i Kontraktens Bestemmelser, og ej heller, at der blev givet noget Afslag i Lejen, som absolut ikke kunde anses for at være for høj. Da Sørensen sidst havde klaget sig, fik Udvalget en Opgørelse fra ham, hvoraf det fremgik, at Omsætningen havde været 28000 Kr. i et Aar. Naar Restaurationen havde en saa stor Omsætning, maatte den anses for at være en ret god Forretning, og desuden var Kvægtorvet senere blevet udvidet og samtlige Markeder lagt derned, saa Udvalget ansaa det for let at faa den fastsatte Lejeindtægt, hvis Restaurationen blev udbudt. Udvalget vilde derfor anmode Byraadet om Bemyndigelse til at gøre Bestemmelsen i Kontraktens § 12 effektiv og udbyde Restaurationen til den i Kontrakten fastsatte Lejesum, hvis Sørensen ikke i de allernærmeste Dage indbetalte mindst $\frac{1}{2}$ Aars Leje.

Carl Laursen havde ønsket Sagen udsat, fordi han havde tænkt sig Muligheden af et Afslag i Lejeudgiften et Par Aar, til den ny Havn blev taget i Brug. Det var vist rigtig nok, at Omsætningen i 1909 havde været 28000 Kr., men 1909 var Udstillingsaaret, og nu var Omsætningen vist kun 22—23000 Kr. Naar Driftsomkostningerne saa var 8000 Kr., vilde det let ses, at der ikke blev megen Fortjeneste tilbage til Sørensen.

Simonsen troede ikke, Sørensen førte noget egentligt Regnskab, saaledes at den virkelige Omsætning kunde konstateres, men selv om Omsætningen kun var paa 22—23000 Kr., maatte Forretningen ikke kaldes daarlig. Det var ret uforstaaeligt, at Driftsomkostningerne kunde løbe op til 8000 Kr. For en driftig og ædruelig Mand, der selv vilde bestille noget, behøvede de i hvert Fald ikke at blive saa store.

Carl Laursen troede nok, Udgifterne kunde komme op paa henimod 8000 Kr., idet der gik 3650 Kr. til Lejen, 800 Kr. til Lys, 500 Kr. til Kul, 1000 Kr. til Pigehold, hvortil yderligere kom Forrentningen af de 13000 Kr., der stod i Inventar, samt forskellige andre mindre Poster.

Christensen havde fra forskellige Sider hørt, at Sørensen udviste høj Grad af Ligegyldighed. Var dette Tilfældet, burde man søge at faa en anden Lejer.

Niels Jensen ansaa det for urigtigt at give Afslag i Lejen. Udvalget havde sørget for at faa Markederne henlagt til Kvægtorvet, saa hvis man nu nedsatte Lejen, vilde det utvivlsomt fremkalde Kritik fra de næringsdrivende inde i Byen.

Carl Laursen skulde ikke fastholde sit Forslag om at udsætte Sagen.

Indstillingen vedtoges.

18. (J. Nr. 180—1913). Andragende fra Slagter Hasle om Forandring af **Konditionerne for Leverance af Kødvarer til Kommunen**, saaledes at der ogsaa kan leveres Pølser til de kommunale Institutioner fra hans statsanerkendte Pølsefabrik.

Simonsen meddelte, at Slagtehusudvalget ikke kunde anbefale Andragendet. Det blev i sin Tid vedtaget, at Fars og Pølser til de kommunale Institutioner skulde tilberedes paa den kommunale Pølsefabrik. Derved var alle Byens Slagtere blevet stillet lige, men bevilgede man nu Andragendet, vilde man give en enkelt Mand en favoriseret Stilling fremfor de andre. Vedtagelsen var i sin Tid sket af flere Grunde, for det første af økonomiske. Kommunen havde anbragt mange Penge i Pølsefabrikken, saa det vilde være meningsløst ikke at forlange, at de Varer, Kommunen selv brugte, skulde fabrikeres i den. Men Sagen havde ogsaa en sanitær Side. Vel var Hasles Fabrik statsanerkendt, men næppe nogen sagkyndig vilde dog vist anerkende, at den gav den Garanti, som den kommunale Fabrik gav. Selv om man gik ud fra, at Hasle var en reel Mand, hvormed der ingen Grund var til at tvivle, saa havde man ingen Garanti for, at Varerne fra hans Fabrik ikke var af ringere Kvalitet end Varerne fra den kommunale Fabrik, idet der kunde tilsættes Mel og Vand samt Hestekød i meget stor Udstrækning, uden at Loven blev traadt for nær. At saadant ikke skete i den kommunale Fabrik, havde man derimod fuld Garanti for.

Mikael Johansen bemærkede, at Hasles Fabrik havde samme Anerkendelse som den kommunale. Denne var oprindeligt lavet for at hjælpe de mindre Slagtere, men Forholdet var, at ikke engang Hasle alene kunde faa Plads i den, end

mindre samtlige Byens Slagtere. Naar dette var Tilfældet, var det urimeligt at tvinge Slagterne til at benytte den. Kontrollen i Hasles Fabrik var utvivlsomt lige saa god som Kontrollen i den kommunale Fabrik, og da Hasles Fabrik var stats-
anerkendt, havde man hverken juridisk eller moralsk Ret til at nægte at modtage Varer, der var tilberedt i den. Taleren vilde derfor anbefale Andragendet.

Simonsen skulde indrømme, at der ikke var Plads nok til samtlige Slagtere, hvis de alle vilde lave Fars og Pølser i den kommunale Fabrik. Dersom der blev forlangt mere Plads, kunde Byen imidlertid godt staa sig ved at udvide Fabrikken. Naar Byen havde anlagt en Pølsefabrik, var det meget naturligt, at den forlangte sine Varer lavede i den.

Niels Jensen hævdede, at Hasle vilde faa Privilegium paa Byens Leverancer, hvis Andragendet blev bevilget.

Møller forstod ikke, hvorledes Hasle kunde faa noget Privilegium, da han selvfølgelig ikke fik Leverancerne, uden at han gav de billigste Tilbud. Hvis man nægtede Andragendet, vilde man gøre det umuligt for andre Slagtere at oprette Pølsefabrikker.

Simonsen kunde ikke se rettere, end at man ved at imødekomme Andragendet, vilde give Hasle Monopol paa Leverancerne til Kommunen, idet man ikke havde Garanti for, at Varerne fra Hasles Fabrik indeholdt lutter gode Ting, hvad man derimod havde for de Varer, som var tilberedte i den kommunale Fabrik.

Mikael Johansen vilde ikke være med til at give Kommunen noget Monopol.

Formanden troede, man stod sig bedst ved ikke at foretage nogen Afstemning i Dag, da det maatte blive de forskellige interesserede Udvalg, som maatte komme med Forslag om, hvorvidt der var Grund til at forandre Konditionerne.

Mikael Johansen vilde, hvis der ingen Afstemning skulde foretages, anmode om, at Andragendet blev sendt til Erklæring af alle de interesserede Udvalg.

Sagen udsattes

19. (J. Nr. 245—1913). Meddelelse fra Brolægningsudvalget om, at Voldgiften i Sagen **Aarhus Kommune contra Entreprenørerne Jelstrup & Ladegaard** havde tilkendt sidstnævnte en Tillægsbetaling af 1000 Kr. for Udførelsen af Kloakarbejdet gennem Fiskergade fra Fiskergyde til Louisegades Forlængelse, samt Indstilling om at aqviescere ved Voldgiftens Afgørelse.

Indstillingen vedtoges.

20. Andragende fra Th. M. Rebsdorf om dansk **Indfødsret**.

Anbefalede.

21. Det vedtoges at bemyndige Belysningsudvalget til i Anledning af, at **Kontorchef Neergaard har været i Kommunens Tjeneste i 25 Aar**, at yde ham en passende Anerkendelse.

